

13D - לא-סוף-טוב אמריקאי 1945

וורפל יושב בסטודיו שלו בסנטה ברברה. אלמה באה לבקרו. ה-26 באוגוסט 1945.	
מה שלומך היום?	אלמה
רע מאוד, תודה, אבל הרבה יותר טוב ממחר.	וורפל
שקרא לד"ר ספינאק?	אלמה
לא, יותר טוב תחלצי לי שד ותניקי אותי.	וורפל
אני שונאת את הבדיחות שלך.	אלמה
גם אני שונא אותן. זה היהודי הנצחי שבי שמתנקם בנוצרי הזמני שאף לא הייתי.	וורפל
בזה אפשר לטפל מיד. שקרא לאב מעניוס?	אלמה
לא כל עוד אני בחיים.	וורפל
איך שמתאים לך. - התקדמת עם האפילוג?	אלמה
לא. אני לא מסוגל יותר לכתוב.	וורפל
אתה חייב. זה הדבר היחידי שיכול להציל אותך.	אלמה
זה חסר ערך. אף אחד לא יקרא את זה בין כה וכה.	וורפל
איפה המיכתב הזה שקבלת מהמו"ל יוהאנס אורצידיל? עזבי אותי במנוחה.	אלמה
אמרת שהוא אהב את הפרולעגומענה שלך?	וורפל
זה התיאולוגומענה, לא הפרולעגומענה שלי.	אלמה
אתה מוכן להקריא לי את זה?	וורפל
לא, אני לא מוכן. זה משעמם.	אלמה
לא, אני מתכוונת למיכתב של אורצידיל.	וורפל
גם אני התכוונתי למיכתב המחורבן הזה. חשבת שאני מדבר על התיאולוגומענה? זה אפילו יותר משעמם.	אלמה
מה העניין איתך, פראנץ? נעשית כל כך מר. כל כך לא נעים.	וורפל
כל מה שאת צריכה לעשות זה להמנע מלפגוש אותי. תחסכי	

- מעצמך את דיכאון-אחר-הצהריים הלא נעים הזה שלי.
אלמה מה קורה, פראנץ? משהו מאוד לא בריא עובר עליך. אני לא מצליחה להבין מה זה. אני חייבת לומר שאני מודאגת.
- וורפל את מודאגת, מה - באמת? ואת תוהה מה זה? אז הרשי לי לומר לך: סוף כל סוף החלטתי להפסיק להיות תינוק. אני כבר לא הזכר העלוב המכור לשד האימהי שהייתי כל חיי, ובמיוחד מיום שהכרתי אותך. אני מתחיל לגדול. אני כבר בגיל ההתבגרות. אני יודע שזה קצת מאוחר, אבל מוטב מאוחר מאשר אף פעם. את מרגישה שאת מאבדת אחיזה עלי, וזה גורם לך בהלה.
- אלמה אני רואה אותך מתמכר לדחפי ההרס העצמי שלך, וזהו חזיון דוחה, אני חייבת לומר. מה קורה לך, פראנץ? כשלקחתי אותך והכנסתי אותך לחיי, היה לך באצבע הקטנה יותר כישרון מאשר לתומאס מן, לרוברט מוסיל, לקרל קראוס ולסטפן צווייג ביחד. היית יותר טוב מיוזף רוט, אדן פון הורוואת ופראנץ קפקא. הייתי בטוחה שאתה תיכתוב יצירת מופת שתציג מראה לזמן שלנו, ותגדיר את האופק הרוחני של המאה העשרים. למה זה לא עבד, פראנצל? מה עשינו לא נכון?
- וורפל הראש שלי מלא זבל. מלא זבל! איך יכולתי לכתוב שהקורבן אשם, לא הרוצח! איך יכולתי לכתוב שהיהודים יכולים להאשים רק את עצמם בכל מה שקרה להם, ובכך שהם באופן קיומם ובהתנהגותם מגרים את הנוצרים לחטא האנטישמיות?
- אלמה זה היה רעיון נועז!
- וורפל זה לא היה רעיון נועז, יקירתי. זה היה טימטום מחורבן. ואת עודדת אותי לכתוב את זה.
- אלמה איבדת את הביצים, פראנץ.
- וורפל בולשיט! הרעיון היה עקום וסוטה מתחילתו. עכשיו אחרי מה שקרה באירופה זה מסריח כמו חרא.
- אלמה אתה מתמלא ביותר מדי ביקורת עצמית.
- וורפל אני רואה מה שאני מייצר. אני לא אידיוט! "יצירת המופת" שלי היא תערובת מכוערת של שטחיות, רכילות, שטויות של מדע

- בדיוני ואסתטיקה של אופרת-סבון.
אלמה
זו היא רוח הזמן שלנו.
וורפל
מה את יודעת על רוח הזמן שלנו? מה אני יודע עליה? שום דבר! אתה שומעת אותי? שום דבר! אנחנו חיים פה בהוליבוד בסביבה המלאכותית ביותר שהאדם ברא אי-פעם. "או! מיסיס וורפל! הלו! האו אר יו? נייס טו מיט יו! יו לוק וואנדערפול! וואט איי ביוטיפול האו!" זה לא-מקום.
אלמה
זה המקום היפה ביותר עלי אדמות.
וורפל
כן! הוא מתאים בדיוק לך וללב החלול שלך! המגע היחיד שיש לי עם המציאות הוא בביקורים היומיים שלי בבתי הקולנוע. אני הורג את מה שנותר מנשמתי וממוחי עם המוצרים המטמטמים של תעשיית-החללומות הדגנראטית ביותר שהתקיימה אי פעם.
אלמה
אני לא מכריחה אותך ללכת לקולנוע.
וורפל
הו, את לא מכריחה אותי, מה את שחה? תודה רבה. הרשי לי לשאול אותך איזה ברירות תרבותיות יש למקום הזה להציע?
אלמה
אתה יכול תמיד לקרוא ספר, או להאזין למוסיקה טובה.
וורפל
אני לא יכול! אני לא יכול! זה כל העניין, אתה לא מבינה? אני לא יכול!! אני זקוק לבידור! בידור! את יודעת למה? כי אני עובד בפרך שמונה שעות ביום על כתיבה גרועה. אני עובד בלי השראה, בלי הנאה, ועם מצפון רע בקשר ל"יצירה המכוננת" שלי - היצירה המאוננת שלי - הרומן הגדול שלי על העתיד! זה לא יותר מיומרה מזוייפת ורוח בטן. בא לי להקיא כשאני חושב על זה. בזבזתי את השנים הטובות ביותר של חיי בכתיבת דברים לא נכונים. מיותרים. כן, היה רגע שעמדתי על פרשת דרכים. זה היה הרגע המשמעותי ביותר בחיי - ואני נתתי להזדמנות הזאת להחליק ולברוח ממני.
אלמה
מתי זה היה?
וורפל
כשהיינו בארץ ישראל. לפני עשרים שנה. יכולתי להשאר שם. יכולתי לקשור את עצמי למקום שבו מתרחשת ההיסטוריה. הארוע החשוב ביותר בהיסטוריה של העם שלי, ואולי של כל הזמנים. שם יתרחש המיפגש הדרמאטי ביותר שארע אי-פעם

בין יהדות חדשה וסוברנית מצד אחד והנצרות והאיסלם מצד שני. זו ההזדמנות ההיסטורית הגורלית של האנושות להגיע לפשרה היסטורית או להשמדה הדדית מוחלטת. הייתי יכול לקחת חלק בזה. יכולתי להיות במקום שבו הכל קורה. הייתי יכול לחוש את זה, להתנסות בזה, לבטא את זה. מה עשיתי במקום זה? קרעתי את עצמי מלב הדראמה העולמית כדי לסיים את חיי בגן העדן המזויף ומהלאכותי הזה, שכל מה שאני יכול לעשות בו זה לחיות זיוף של חיים, ולייצר תיאור מזויף של רגשות מלאכותיים והגיגים מופרכים. ואת זאת ששכנעת אותי לבוא הנה. כל זה באשמתך.

- אלמה פראנץ, יש אישה אחרת מאחורי כל זה?
- וורפל מה?
- אלמה מזה זמן מה אני מרגישה שאני מאבדת אותך. שאתה לא מסתכל עלי כמו שנהגת להסתכל. שאתה נמנע ממני. לא ידעתי מה לחשוב.
- וורפל על מה את מדברת!?
- אלמה אלוהים! איך יכולתי להיות כל כך עיוורת! עכשיו הכול ברור לי. יש אישה אחרת בחיים שלך. פראנץ! עכשיו זה ברור לי.
- וורפל אל-אלוהים! את כזאת מטומטמת!
- אלמה תגיד לי את האמת! מי זאת?
- וורפל זה כל מה שאת מסוגלת לחשוב: "אישה אחרת"? את רצינית? את ללא תקנה! כל הקיום שלך הוא מין אופרטה ווינאית זולה, עלובה ופאתטית. ואני הייתי מספיק טיפש לשחק בה תפקיד. אני לא מאמין! אני הולך למות! וכל מה שאת מסוגלת לחשוב זה רק "אישה אחרת"! אלוהים! אלוהים! אלוהים!
- אלמה תירגע. תירגע! זה רק התקף של מצב רוח רע. זה זמני. זה יחלוף. אתה תתגבר על זה. אתה צעיר. אתה רק בן 55. זה גיל הזהב לסופר. זה שיא הקריירה שלך. היתה לך הצלחה בהוליבוד עם "יעקובובסקי והקולונל". יש לך לפחות עוד עשרים שנה לכתוב. אתה תתגבר על המשבר הזה, ותיווכח שהרומנים והמחזות הטובים ביותר שלך עדיין מחכים להכתב. אתה תספר את סיפור הירידה והנפילה של הציוויליזציה שלנו.

אתה תכתוב יצירת מופת כבירהשתתאר את חורבן האנושות!
יש לך כל מה שדרוש לכך. יש לך סיגנון משולהב, רגישות דקה
ותחושה לשונית חריפה. יש בך הרעב. הלהט. השגעון! ומעל
לכל תאוה אדירה לחיים. אני מרגישה את זה. אני יודעת שיש
לך את זה. אתה תהיה יותר גדול והרבה יותר חשוב מתומאס
מאן. אתה תקבל פרס נובל. כן, אתה תקבל! אתה חייב! אתה
חייב!

- וורפל את היית האסון הגדול ביותר של חיי. לקח לי שנים להבין,
אבל עעכשיו אני רואה שהייתי העבד שלך במשך שנים. עכשיו
זה נגמר. סוף סוף אני חופשי. חופשי ממך. שום דבר לא יוכל
לעצור אותי. שום דבר בכלל. אני חופשי! אני - אני! אני....
(וורפל מתמודד ומתמוטט על שולחנו. הוא מת.)
- אלמה מעניוס! האב מעניוס!
מעניוס (נכנס הכומר מעניוס) קראת לי, בתי?
אלמה תראה. הוא נפטר.
מעניוס ילדתי המיסכנה! (הוא מלטף אותה) כמה שזה צריך להיות
נורא בשבילך!
אלמה יש לי נסיון רב בתור אלמנה.
מעניוס הרשי לי להביע את רגשי השתתפותי הכנים בצערך.
אלמה קודם כל תן לו טבילת חירום. אנחנו לא יכולים לקבור אותו
כיהודי.
מעניוס בעונג רב! - האם זה מה שהוא ביקש?
אלמה אפשר לומר, כן. בדרך האישית המיוחדת שלו. בכל מיקרה,
אינני יכולה לסבול את המחשבה שפראנצל שלי יתייצב בפני
אלוהים כיהודי.
מעניוס למה שזה יקרה? כל כך קל לסדר את זה.
(מעניוס מזה על פראנץ מעט מים, ולוחש ברכה בלטינית.)
מעניוס עכשיו, אחותי לצער, הדבר נעשה. יש עוד משהו שאני יכול
לעשות למענך, מאדאם?
אלמה עזור לי לארגן את טכס הקבורה.